

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗΣ

«ΚΑΤΑΒΟΘΡΑ ΠΕΛΕΤΩΝ 2000», 17/8 - 10/9/2000

του Στέφανου Νικολαΐδη

ΘΕΣΗ

Η καταβόθρα, βρίσκεται 1,5 χμ Ν.Α. από το χωριό Πελετά στον «Κάτω Κάμπο» στο χαμηλότερο σημείο του. Το χωριό Πελετά βρίσκεται σε υψόμετρο 670 μ. μετά το Λεωνίδιο και τα Πούλιθρα. Έχει κτισθεί στο τέλος του προηγούμενου αιώνα και σώζονται πολλά χαρακτηριστικά πέτρινα αρχοντικά σπίτια, τοπικής αρχιτεκτονικής, αρκετά από τα οποία βρίσκονται σε καλή κατάσταση.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Πρώτη φορά η καταβόθρα εξερευνήθηκε από την Ε.Σ.Ε. τον Ιούλιο του 1978 σε μήκος 75 μέτρα περίπου και βάθους περί τα 25 μέτρα, μέχρι την λίμνη σιφόνι που σχηματίζεται εκεί. -Βλέπε σχετικό δελτίο αρχείου ΣΠ.ΕΛ.Ε.Ο. η Δελτία Ε.Σ.Ε. τόμος XVI τεύχος 1-. Τον Σεπτέμβριο του 1989, ο ΣΠ.ΕΛ.Ε.Ο., μετά από πρόσκληση του τότε προέδρου κυρίου Μάρκου, πέρασε μετά από το σιφόνι (αφού είχε αντληθεί το νερό με την βοήθεια της κατοίκων της κοινότητας).

Η αποστολή έγινε σε δυο Σαββατοκύριακα και προχώρησε μέχρι περίπου τα 260 μέτρα βάθος. Σκοπός της αποστολής ήταν η εύρεση επαρκούς ποσότητας νερού για την τροφοδοσία του χωριού που υδρευόταν με στέρνες. Η τότε αποστολές δεν ολοκλήρωσαν την εξερεύνηση λόγω έλλειψης υλικών και αρχής περιόδου βροχών. Είχαν πάρει μέρος οι σπηλαιολόγοι Κασιμάτης Γιάννης, Παλιοδήμος Κώστας, Ρωμανάς Πέτρος, Αντώνης και Νικολαΐδης Στέφανος.

Πριν λίγα χρόνια συνδέθηκε ύδρευση από άλλη περιοχή και το ενδιαφέρον από την κοινότητα για την υδροδότηση ατόνησε. Όχι όμως και από τον ΣΠ.ΕΛ.Ε.Ο. αφού ξέραμε ότι υπάρχει συνέχεια.

Τον Αύγουστο του 1999 προγραμματίσαμε επίσκεψη οι Νίκος Πετρουλάκης, Θωμάς Θεοδοσιάδης, Νίκος Ταζάρτες, Άννα Κασιμάτη και Στέφανος Νικολαΐδης για να περάσουμε το σιφόνι αν υπάρχει δυνατότητα αποστράγγισης του με άλλο τρόπο εκτός ηλεκτρικής αντλίας. Διαπιστώσαμε ότι το βάθος είναι 4 μέτρα και τελικά χρειάζεται αντλία.

Επόμενη σκέψη ήταν η οργάνωση της τελευταίας αυτής αποστολής.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

- Πλήρης εξερεύνηση του συστήματος.
- Χαρτογράφηση.
- Φωτογράφιση.
- Πρόσβαση μέχρι τον υδροφόρο ορίζοντα.
- Εύρεση των σημείων όπου εκβάλλει το νερό στην θάλασσα.
- Εκπαίδευση νέων σπηλαιολόγων.

Για τον λόγο αυτό χρειάζεται να στηθεί κατασκήνωση στην περιοχή στην οποία θα πρέπει να πάρουν ενεργό μέρος τουλάχιστον 7-8 άτομα με καλές γνώσεις σπηλαιολογικών τεχνικών. Επίσης μπορούν να πάρουν μέρος και άλλοι οι οποίοι δεν είναι απαραίτητο να μπου στην καταβόθρα αλλά θα στηρίζουν την οργάνωση και την λειτουργία της κατασκήνωσης.

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΒΟΘΡΑΣ -ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Σαν σπηλαιολόγοι ήμασταν σίγουροι για την ύπαρξη μεγάλου συστήματος, γιατί η περιοχή της καταβόθρας βρίσκεται σε υψόμετρο 670 μέτρων όπου το στρώμα του ασβεστόλιθου είναι βαθύ. Εξ' άλλου υπήρχε η παρατήρηση ότι στην παραλία του Φωκιανού, δυτικά της εισόδου, μετά από βροχόπτωση αναβλύζει νερό χρωματισμένο κόκκινο ίσως από το χρώμα της περιοχής.

Βέβαια ο γεωλογικός χάρτης μας δείχνει ότι τα ρήγματα έχουν κατεύθυνση από Β.Δ προς Ν.Α.

Η καταβόθρα ενώ στην αρχή είναι σχετικά στενή χωρίς μεγάλες καταβάσεις, μετά το σιφόνι (34)* αρχίζουν βάραθρα. Βρίσκουμε λίμνη (46) την οποία περνάμε με διαγώνια τραβέρσα. (47) Σε εκείνο το σημείο υπάρχει εισροή νερού (σηματίζοντας γκουρ και κρυσταλλικό τοίχωμα) από διάδρομο ο οποίος ανοίγεται για 22μ. και καταλήγει σε μικρό σιφόνι και σε βάθος 120μ. περίπου ανοίγεται μεγάλη αίθουσα μετά από κατάβαση 30 μ σχοινιού (68). Περνάμε κάτω από πέτρες και μετά από διαδοχικές μικρές καταβάσεις στο (70) υπάρχει κάθετο τμήμα το οποίο συναντάει την κυρίως διαδρομή στο (75). Μετά από το επόμενο κατέβασμα υπάρχει κατακόρυφο βάραθρο 70μ. (77) στο οποίο μπορούμε να διακρίνουμε τις αλλαγές των τύπων του ασβεστόλιθου ανάλογα με τις γεωλογικές περιόδους σχηματισμού του. Εδώ τα πετρώματα έχουν περιεργούς ανώμαλους σχηματισμούς και είναι εξαιρετικά αιχμηρά. Εδώ η ροή νερού αυξάνεται. Στο σημείο που πατάμε (78) υπάρχει λίμνη και το πέρασμα γίνεται κάτω από χαρακτηριστικό βράχο για να συνεχίσουμε με μικρή κλίση. Στο σημείο (85) και στα 230μ υπάρχει Split από την εξερεύνηση του 1989 η οποία έφτασε μέχρι το (94) στα -260μ. Μετά από κάθετα τμήματα φτάνουμε σε δάπεδο ευθύγραμμο και στο επόμενο κατέβασμα στο (100) υπάρχει αίθουσα από την οποία ανοίγουν 2 διαδρομές η μία συνεχίζει το κατέβασμα και μετά από 40 περίπου μέτρα καταλήγει σε λίμνη που περνώντας την με τραβέρσα συναντάμε διάδρομο που στο τέλος έχει πεσμένες πέτρες. Κατεβαίνοντας ανάμεσα από αυτές φτάνουμε σε στενό άνοιγμα κυκλικό από το οποίο δύσκολα περνά ο σπηλαιολόγος.

Ακολουθεί μαϊάνδρος (110- 115) με πλάτος μισό μέτρο περίπου, κατηφορικός, ο οποίος συνεχίζει μέχρι να συναντήσει βάραθρο (115).

Η άλλη διαδρομή που αρχίζει από το (100) ακολουθεί ένα στενό διάδρομο όπου περνά ο σπηλαιολόγος έρπην, για να τελειώσει σε εξώστη, από όπου αρχίζει βάραθρο (102) το οποίο καταλήγει μετά από 40 μ. περίπου μετά από κάποιες άλλες καταβάσεις στο μαϊάνδρο που είχαμε βρει στο προηγούμενο κατέβασμα από το (100). Συναντώνται οι διαδρομές στο (111). Από το (112) αρχίζει άλλος μαϊάνδρος αριστερά, ο οποίος όμως στενεύει απαγορευτικά μετά από λίγα μέτρα.

Το βάραθρο που αρχίζει από το (115) έχει διάμετρο περίπου 5 μ. και βάθος 45 μ. Πατώντας κάτω συναντάμε μια εισροή νερού (ίσως να είναι αυτή από το σημείο 112), και ένα μικρό μαϊάνδρο ο οποίος μετά λίγα μέτρα φθάνει σε αίθουσα όπου υπάρχει σιφόνι από την αριστερή πλευρά και από την άλλη δύο διάδρομοι (122). Ο ένας στενεύει πολύ μετά από 6 μ. περίπου, ενώ ο άλλος (122-8) συνεχίζει για 40 μ.! Σε αυτόν βρίσκονται πολλά υλικά που έχουν παρασυρθεί από το εξωτερικό περιβάλλον όπως πλαστικά φυσίγγια χρώμα, φύλλα κ.α. Προχωράει κάπως ανηφορικά για να καταλήξει, μετά από μικρή λιμνούλα με λασπωμένο νερό σε στένωμα από όπου δεν περνάει άνθρωπος. Λίγο πριν την λιμνούλα υπάρχει κατηφορικό στενό τμήμα το οποίο όμως στενεύει και αυτό μετά λίγα μέτρα.

Το σιφόνι έχει μήκος 5μ. στην επιφάνεια, ενώ το βάθος του είναι και αυτό 5μ. η προσπέλαση του

δεν έγινε γιατί ο σπηλαιοδύτης δεν χωρούσε να περάσει με τις μπουκάλες στην πλάτη. Πάντως το άνοιγμα είναι χαμηλό και δείχνει ότι φαρδαίνει μετά.

Η υψομετρική διαφορά από την είσοδο έως το σιφόνι είναι -490μ.

Η θερμοκρασία 12 C και η υγρασία 85 %.

Η κυρίως κατεύθυνση είναι Β.Δ. όπως είναι και τα ρήγματα σύμφωνα με τον γεωλογικό χάρτη του Ι.Γ.Μ.Ε. Αν παρατηρήσουμε στον χάρτη του στρατού (Γ.Υ.Σ.) τις καταβόθρες που σημειώνονται βλέπουμε ότι βρίσκονται σε ευθεία σχεδόν με κατεύθυνση Β.Δ. - Ν.Α.

Η συνέχιση της εξερεύνησης απαιτεί κατάδυση με μπουκάλες στα πλευρά και έμπειρους σπηλαιολόγους καθώς και άλλη μία εβδομάδα για την κατασκήνωση.

Μέχρι τώρα είναι το βαθύτερο σπήλαιο της Πελοποννήσου και το 4ο στην Ελλάδα.

*Τα νούμερα στην παρένθεση παραπέμπουν σε αντίστοιχα της χαρτογράφησης.

ΠΑΝΙΔΑ

Στο δεύτερο σιφόνι μαζί με τα φερτά υλικά, παρατηρήθηκαν άσπρες κουβαρίστρες, 2 γαιοσκώληκες και είδος εντόμου σαν την ψαλίδα άσπρο πάχους 1 χιλ. και μήκους 10 χιλ. το οποίο αντί για την ψαλίδα πίσω, είχε δύο άκρα σαν κεραίες. Έμοιαζε με το «dipluran».

Πήρα δείγματα τα οποία όμως χάθηκαν αφού το κουτάκι του film που τοποθετήθηκαν άνοιξε σε κάποιο στενό σημείο.

Σε κάποια συγκέντρωση νερού παρατηρήθηκε έντομο που περπατάγε στο νερό, όπως τα γνωστά σε λίμνες, μόνο που ήταν μικρότερο.

Στην είσοδο της καταβόθρας είδαμε δολιχόποδα, αρκετά ποντίκια καθώς και μερικές νυχτερίδες.

ΧΛΩΡΙΔΑ

Στο πρώτο τμήμα της καταβόθρας παρατηρήθηκαν 2 είδη μανιταριών.

ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

Άσχετα με το χρονικό διάστημα που ο κάθε ένας πήρε μέρος στην αποστολή, αυτοί οι οποίοι πήραν μέρος η είναι με αλφαβητική σειρά οι εξής:

Αγάς Γιάννης	Κόντες Δημήτρης	Πετρουλάκης Νίκος
Αδαμόπουλος Κώστας	Κοφινάς Γιάννης	Σάκκαρης Περικλής
Ανδρουλάκη Ελευθερία	Κυριακάκης Γιάννης	Στράτος Δημήτρης
Δίτσας Θωμάς	Μαγουλά Μαρία	Συντυχάκη Κατερίνα
Θεοδοσιάδης Θωμάς	Μητσάκης Νίκος	Τάρταρη Γεωργία
Καρακωστανόγλου Ιάκωβος	Μυλωνάς Τάσος	Τριανταφύλλου Γιώργος
Κατσάνος Περικλής	Νικολαΐδης Στέφανος	Τριζώνης Βασίλης
Κατσιαβός Γιώργος	Παγκράτης Αντώνης	Φλούδα Αναστασία
Κάψης Άγγελος	Περδικογιάννης Μπάμπης	Χριστοδούλου Ανδρέας

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Οι φωτογραφίες τραβήχθηκαν κυρίως σε slides από τους Π. Κατσάνο, Κ. Αδαμόπουλο, Γ. Κοφίνα, Γ. Τριανταφύλλου και Σ. Νικολαΐδη. Σε αρκετές χρησιμοποιήθηκαν δύο flass με slaves. Υπήρχε πρόβλημα με την έντονη εξάτμιση απο το σώμα και την σταγονοροή. Τα films που χρησιμοποιήθηκαν ήταν 100, 200 και 400 ASA κυρίως FUJI SENSIA.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Στον Δήμαρχο Λεωνιδίου για κ. Τσιγκούνη.

Στον γραμματέα κ. Καττή για τον συντονισμό και την διάθεση των υλικών άντλησης.

Στον σύμβουλο κ. Ξερακιά για την προσφορά του κτηρίου του σχολείου.

Τον κ. Σπανό για την προσφορά της γεννήτριας και την προσωπική του εργασία.

Τον κ. Μάγκα για την διάθεση του ψυγείου της ταβέρνας του.

Σε όλους τους κατοίκους των Πελετών για την φιλοξενία τους.

Στην Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας - Σπηλαιολογίας για την χορήγηση της άδειας.

Στην εταιρεία BOSCH για την προσφορά του πιστολέτου.

Στην αντιπροσωπεία SPIT για την προσφορά των στερεωτικών.

Στην εταιρεία WIL0 για την προσφορά της αντλίας.

Στην εταιρεία FUJI για την προσφορά των φιλμ.

Στον σύλλογο Σ.Ε.Λ.Α.Σ.

Στον Κώστα Αδαμόπουλο και τον Νίκο Μητσάκη που μας εμπιστεύθηκαν τα υλικά τους και επίσης στον Κώστα για την βοήθεια στην επεξεργασία της χαρτογράφησης και του έντυπου.

Στα μέλη της αποστολής και σε όλους όσους συνέβαλαν στην επιτυχία της.

